

۲۸

۷۸۶

س

و ولی را هم اذن دادن بد و ن ملاحظه
 مصلحت طفل جایز نیست مسئله اگر
 در مجالس رفاه طلبند و نوافل خیریه خود را
 و در پایبندی آنکه ملامت نسوختن جایز و صحیح
 نیست مگر نفقه بخوانی یا بقصد ثواب اخلا
 خواستن که بسیار خوب است مسئله
 شخصی نماز نمیکنند یا زنا میکنند یا شراب میخورد
 اما حالش مخفی است برود دادن و تشدد
 جایز نیست مگر بی پروا و متجاهر باشد
 مسئله منوی وقف باید عادل باشد
 و باید در جائی که باید عین منفعت موقوف
 خرج مصرف شود و رد اعوض و بدل نکند
 و اگر مالی و این نیست خود بفرض هم دارد

مسئله

کتاب استیلا

دوره اول

چاپ سیم طهرک

نکار و شرح خادمرکن ابراهیم علی

طهرانی

مختصر دستور العملی از برای معالین که فارسی
طهرانی و دیگران در جلد دوم از کتاب طب و
طهرانی و دیگران در جلد دوم از کتاب طب و

۱۸ شهر شعبان المعظم

حق طبع محفوظ

۱۳۲۸

شماره ۲۸۶۷۸
کتابخانه ملی

۲۸۶۷۸

ابتداء

موسوم بتعليم الصبيان

مخفی نماناد که چون عقلای مملکت طرق و قلع میبندند از ابواب
قدیم مشکل و موجب تاخیر تعلیم دانسته لذا آن طریق را
منزول و با سواب سهل کتابها را تلف نموده که در سبده
رقی معارف و اسباب هولت کار میبندند آن کرد و گذاشتن این
سند هم در صدف برآمد همین کتاب است که مخوی و در جلد
سال گذشته تالیف طبع نموده معلّمین محترم که عالم را
سبک جذبه دهند وضع و ترتیب آنرا منصفانه سهل و سنا
و با مشربا اطفال موافق میدهند لهذا و زود در مدار
با اطفال شب و خجالت با کتاب بر تعلیم نموده وجه بسیار
زیاده وادان را هم از معلّمین خلیف و اندک متد که فایده
حیرت از همین کتاب صا حب واد و جبهه آن کفر آیند
و از ظلمت جهل با اول مرتبه کمال نمایند و حقی نزدیک
کردن نورها الان و طری که دانشه و انا نکه از این کتاب با سوا

با سواد شده اند بیلداند سهیل تعلیم شیرین کام گشته واقفند
اینکما بر این سواد برکتی بنیادی خوب یافته اند و بشاد و باد
طالیان سواد را که هرگاه در شبانه روزی و ساعت
وقت دارند دو ساعت عمر غریب خود را تلف نمایند
بقرب چهل روز از همین کتاب درس بخوانند البته با سواد
خواهند شد معلمین را در کمال خرم عرض میکنم که در
الکما ذیل را خصوصاً در کما هر صفحه را عموداً بنمایند
(اول) اینک معلم در ابتدا در درس متعلم خوب بدش
حفظ نکرده است بدرس دیگر شروع ننماید بدش
(دوم) متعلمین شب در خانه از پدر و مادر درس نگیرند
که اسباب اغتشاش حواس ایشان خواهند بود
(سوم) معلم در حروفان مقطعه قضا نماید که طفل حروفان
متشابه را تمیز دهد وضع و ترکیب هر یک را ذهنه نماید
(چهارم) حروفان مقطعه را همان صورتش را بشناسد
مکفی اینست اسم آنرا لازم نیست که بیرون و بیرون بگوید
(پنجم) از کلمات سه حرفی چهار حرفی بکشد بنماید که اما را غلط
نویسند باین ترتیب که معلم بگوید همان کلمات را و اطفال که
خوانده اند از خارج بنویسند و پس از نوشتن بکمال دقت

بسم الله الرحمن الرحيم

ا ب پ ت ث

ج چ ح خ د ذ ر

ز ژ س ش ص ض

ط ظ ع غ ف ق ك

گ ل م ن و ه ی

۱ ۹ = ۱۰

معام خیلای قضا که حروف است فوز ذی الحفل است مد بطور

که ملکه اش شده باشد بعد فائده زبر و زیر و از حایض

بگوید و صفحه مفاد را در بر دهد

ا ب پ ت ث

ج چ ح خ د ذ

ر ز ژ س ش ص

ض ظ ط ع غ

ف ق ک گ ل م

ن و ه ی

معلم ته به پده درس بدهد الف ز برته که مسمول
قدیم است و در سنند که موجب حش طفل است و نصیب
و سعی نماید که هر روز ایا حرکه فتحی شناسد به خطا ترتیب هم از معلم

ا ب پ ث ش

ج چ ح خ د ذ

ر ز ژ س ش

ص ض ط ظ ع غ

ف ق ک گ ل م

ن و ه ی

معلم بطریق مذکور در سبب فدا و اگر کسی بخواهد با سبب فدا
از همان خروفات بی حرکت حرف شناس شود اینهاست
درس طفل همان را بگوید که بداند حرفی که از او بیاید چه قسم باید تلفظ

ا ب پ ت ث

ج چ ح خ د ذ

ر ز ژ س ش

ص ض ط ظ ع غ

ف ق ک گ ل م

ن و ه ی

معلم نه بر دس بد صد مشوق هم نایب از درش میدهند
تقد استعدا طفل را بدوند هلاکه بایست با طفل مد را و فلاغ

نصرت حسین افاک مندر آیت الله

اَبَا يَا نَا ثَا جَا چَا

خَا خَا دَا ذَا رَا زَا

سَا شَا صَا ضَا طَا

ظَا غَا فَا قَا كَا گَا لَا

هَا نَا وَا هَا يَا

چَوَ این الف باصوَر ناتیابن با الف ثاء ذابوق دارد صَعْلَم نَمَد
که طوطی را دینخواستند هم بفرط بدایند و فغان بصدای الفی است

مقصود از ابرار این صفحه خواندن بحدیست بلکه امتحان
 مرفهاست اگر چه امتحان را معلم از خارج باید بنماید

ا	یا	ح	د	پ
ه	و	ز	چ	ک
خ	ط	ی	ث	ق
ک	ل	م	ن	ص
س	ع	ف	ص	ط
ق	ر	ش	ا	م
ش	خ	ن	ی	ه
ض	ظ	ع	ا	ا

اَبَا يَآ تَا شَا جَا
 حَا حَا خَا دَا ذَا وَا
 زَا رَا سَا شَا صَا ضَا
 طَا ظَا عَا غَا فَا قَا
 كَا لَا مَا نَا وَا
 هَا يَا

مُعَلِّمُ ثَنِّ بَنِّ دَدَسْ مِدْهَدْ بِطْفَلْ بِكُوْ بِدَانْ وَزِيرْ
 دَوَصْدَاهُمْ مَبْكُونِيْدَا صَلَاتُوْنِ الْعَمَاءِ وَطَدَالْ دِيْمَكَرْ كَنْدَانِيْدَا
 نَاشِدَكْ حَوَا بِرْمَنْعَلْ مَنُوْ كَا دِيْمَكَرْ شُوْرْ مَنُطَالْ بِطْفَلْ فَرْحَانْ دَرْجَانْ

ا ا پ پ ث ث

ج ج ح ح خ خ

ز ز ژ ژ س س

ص ص ض ض ط ط

ع ع ف ف ق ق ک ک

ل ل م م ن ن و و

معلم ان بن وضمن اکلمات جزه دارد و صغیرة ثلثه بنو بسکه زهر
متعلم و باطفال را خانه بمالیکه وسیله مهورت کار و

ا ب پ ت ث

ج ح خ د ذ

ر ز س ش

ص ض ط ظ ع

غ ف ق ك گ ل م

ن و ه ی

معلم آن بن پُن درس بدهد و هم بگوید که حرف بیستم چه
الف باء مرکب نقطه و خط اخرا دوز بران میکند از نند

مقور مسلم که در صنفی تخمه مد و جرم و تشدید را نشان

علمی و ادبی

مسلم به بیان روشن فائده جرم و تشدید مد را باطل می کند

معالم قبل از درس دادن بحدیچها کلمه دو حرفی سه حرفی چند دان
از قبل آری و نگار و گفتن و خواندن ایشان باشد در کتب نوشته نویسد
که ذهن بیشتر منبسط و حاضر شود و بیدار گردد

آب ج ذ ه و ز

ح ط ی ک ل م ن

س ع ف ص ق ر ش ث

ش خ ذ ص ظ غ

چون و طبقه نگارند است که نام مصور و اشکال حروف را بنویسد
لذا در اینجا کرده شد جناب معلم در درس فارسی بعضی حروف
مختار است و بعضی است که نام اشکال حروف را در رسیده اند

منعم بقتل منزه باشد که تاکنون آنچه خوانده اید الفباء منفرد
 بود و این الفباء الفباء فی است که در حالت انصاف است بخوانید
 و ترکیب هر یک را خور و نظر داشته باشید که در موقع خواندن
 کلمات خیلی بکار میآید و اسباب بیشتر فت کار میشود

ا ا ا ا ا

ب ب ب ب ب

پ پ پ پ پ

ت ت ت ت ت

ث ث ث ث ث

ج ج ج ج ج

چ چ چ چ چ

ح ح ح ح ح

خ خ خ خ خ

د د د د د

ذ ذ ذ ذ ذ

ر ر ر ر ر

ز ز ز ز ز

ژ ژ ژ ژ ژ

س س س س س

ش ش ش

ص ص ص

ض ض ض

ط ط ط

ع ع ع

غ غ غ

ف ف ف

ق ق ق

ک ک ک ک ک

گ گ گ گ گ

ل ل ل ل ل

م م م م م

ن ن ن ن ن

و و و و و

ه ه ه ه ه

ی ی ی ی ی

بعد از آنکه طفل خوب شناخته و فارغ مقطع باشد
به مادر و سایر بزرگان تعلیماتی که تا طفل در منزلت و در

معلم بطفل بگویند که ز بردایک صکابا لام میکنند
 و صکابا بکصکابا لا با جر جمع شود با بن قسم تلفظ میشود

ا و ب و پ و ت و ث و ج و

چ و ح و خ و د و ذ و

ر و ز و س و ش و

ص و ض و ط و ظ و

ع و غ و ف و ق و ک و گ و

ل و م و ن و و و

ه و ی و

مُعَلِّمُهُمْ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَمِنْ ثَمَرِهِمْ وَمِنْ ثَمَرِهِمْ

اِیْ پِی پِی پِی

جی جی جی جی جی

ذی ذی ذی ذی

سِی سِی سِی سِی

جی جی جی جی جی

فی فی فی فی فی

وہی وہی وہی وہی

و ب ی پ ت ث ج

چ خ ح د ذ ر

س ز و ژ و س و ش

ص ض ط ظ ع غ

ف ق ک و گ ل و م

ن و ه و پ

تا مر حروف مقطعه را که طفل خواند در صفحه پشت
کتاب کلمه با اعراب نوشته شد آنرا معلم درس بدهد و بعد
با استعداد طفل که باز و ف بخواند و کمال نشود

تصویر مدد و عفتیه و زمره خانم که درس میخوانند

در سواد

آدبِ آوازِ آبِ

آشِ افتابِ الوُلهو

آنکُوذِ آبِ نَباتِ آنجیرِ

اجیلِ حَمِیدِ کُفِ

برّهٔ بِجَهٔ بَقَالِ بَنَاءِ

بازِ بخیِ بلبِلِ برادِ

بازانِ بافِرِ باروِ

کترین سیم

ما دُو پینر پیر پدز

ما دجه پز پیر بر وانه

یلو پیش پشت

کترین چهارم

ترکه زفته ناجر

نازی قوت تخته

شرك شبر و مالک

تَوَازُو تَوُورُ تَوَرَجُ
تُفَنُّكَ تُنَّكَ تَكْرُكُ

تَوَرَجُ تَوَرَجُ

تَوُورُ ثَابِتُ ثَبَاتُ ثَغْلَبُ
ثَغْبِلُ ثَابِتُ ثَوَابُ ثَالِثُ
ثَرَوْتُ ثَبْلُ ثَنَا ثَانِي

ثَوَرُ ثَوَرُ

جُوحَاةُ جَادُو جَوُ
جُورَابُ جَوَزُ جَبِيبُ
جَهَانُ جَهَاازُ جَهَّتُ

جَوْشُ جَهَنَّمَ جِبْرِ
جَلْبُ جَامُ جَامَّة

لَا سِرَّ هَقْمُ

چاقُو چادُر چَرِبُ
چَاهُ چِیْتُ چراغ چِتُو
چُوبُ چِلُو چِرْکَةُ چِیْنِ
چَانِی چَپ چَارَةُ

لَا سِرَّ سَهْمُ

حَرَکْتُ حَبْوَانُ حَرَامُ
حَلَالُ حَافِظُ حَرِیْ

خوردنی حوض حلال
حلبی حوله حبات

در سنه

خباط خیاز خراط

خرابه خرازی خانه

خروس خرگوش خنک

خرچنگ خربوزه

خوافر خرچ خشت

در سر کیم

دَقْنِ دَرْدِ دَارُو

دُقُولَابِ دَرِ وَاَزَه

دِهْرِ فُزِ دَوْلَتِ دَاذ

دَوَاتِ دِشْتِ دَام

در سر باز کیم

دُغَالِ دِیَغْدَه دِیَغْجَه

رَبَا رَعِیَّتِ رَعَايَتِ

رُوزَه رُومَه رُوزِ

رِیْزَه رُودِ خَانَه

دَرْ مِیْنِ وَ اَزِیْمُ

زَاغْ زَاوِغْ زَنْبُورْ

زَغْفِرَانْ زَنْكُ زَبَرَهْ

زَبَرْكُ زِرِشَكْ زَالُوْ

زَنْبُورْ زَنْجَبِلْ

دَرْ مِیْنِ سَبَرْ مِیْنِ

زُؤْلِیْدَهْ زَاپُورْ

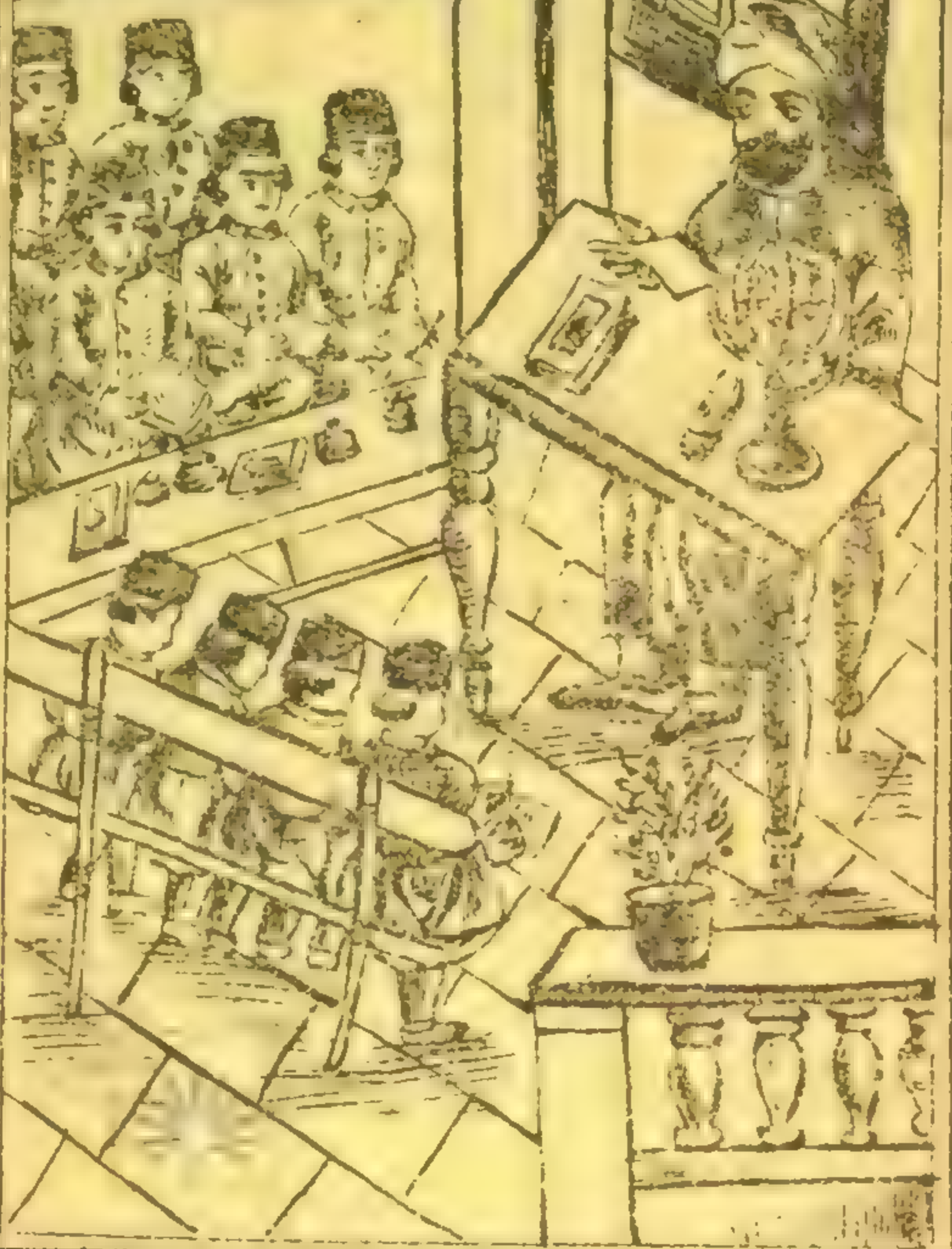
سَرْبَارْ سَاعَتْ سَرْمَهْ

سَمَاوَزْ سَنَجَابْ سِرْکَهْ

سَرْ دَابْ سَبَبْ سَبَرْ

نصوب و معلم در اطاق کلاس و اطفال که در کینه می‌نویسند

درین چهاردهم

شُر شُرِبَت شُغَال شِیر

شُكَل شِکَر شَرِبَک

شَاطِر شِیرَه شُورِبَا

درین نوزدهم

صَبَاد صَرِاف صَابِر

صَادِق صُحْبَت صِحَّت

صَبَاح صُبْح صَبَر

درین بیست و یکم

خَرَاب خِیَال خَرِی

خَنَاب خَوْف خَرَد

ضَمَانَتُ ضَامِنُ

در سر هفتاد و نه

طَبْلُ طَبِيبُ طَبِيبُ

طَوْبِي طَشَّتْ طَوْطِي

طَبِيتُ طَوْقُ طَوْفَانُ

در سر هفتاد و نه

ظَرْفُ ظَرْفُ ظَفَرُ

ظَاهِرُ ظَهْرُ ظَالِمُ ظَلَمْتُ

ظِلُّ ظَهْرُ

در سر نود و نه

عَافِلُ عَادِلُ عَالِمُ عَابِدُ

عَاثِرَ عِلْفٍ عَلْدُ عَقْلٍ
عَكْسُ عَقَابٍ عَرُوسُ عَجَلٍ
عُزْرُ عَمَلٍ عَزَّتْ عَزِيزُ

دُخْرُ بَيْتِ بِنْتِ

غَزَاكَ غُرُوبُ غُلَامٍ
غَفَلَتُ غُنْجَاءُ غَفَرَتِ
غَبَوُ رُ غَالِبُ غُرُودُ

دُخْرُ بَيْتِ بِنْتِ

فَرَسُ فَاوِ سُنْ فَاوِسِي
فَرَشْ فَرَا شِنْ فَلَكَهْ

فِيهِلْ فِرْدَوْسْ فِرْدَوْسْ

فَلَكَ فَارِسْ فَارِسْ

فَوْجْ فَايْجْ فَايْجْ

فِرْدَوْسْ فِرْدَوْسْ

قَصَابْ قُفْلْ قُفْلْ

قَرِافْ قَلْبَنْ قَلْبَنْ

قَلْبَانْ قَلْبَانْ قُورْمْ

قَرِافْ قَلْبَنْ قَلْبَنْ

كَبَابْ كَبَابْ كَبَابْ

كُوزْ كُوزْ كُوزْ

كَأَغْدَ كَلَامِ كَلْبٍ كَلْبُ
 كُتْرِيَّةٍ كَلْبَةٍ كُتْرِيَّةٍ كَلْبُ
 كَلَابَتِ كَلْبُ كَلْبُ كُتْرِيَّةٍ كُتْرِيَّةٍ

دَرْزِيَّةٍ دَرْزِيَّةٍ دَرْزِيَّةٍ

لَالَةٍ لَكْنِ لُؤْبِيَّةٍ لَامِيَّةٍ
 لَبَادَةٍ لَوْنٍ لَحْنٍ لَوْنَةٍ
 لَوْنٍ لَوْنٍ لَوْنٍ لَوْنٍ

دَرْزِيَّةٍ دَرْزِيَّةٍ دَرْزِيَّةٍ

مَكْسٍ مَوْزِيَّةٍ مَارٍ
 مَا هِيَ مَرْغٍ مَجْمَعَةٍ

در سر بنای ششمین

میز ملک مبل مایل
مقراض میخو اهد مبل
میخو اید میخو اند میورد
میخورد میباید میبرد

در سر بنای هفتمین

نمک ناهار نردبان
نائوا نان ندارد نایب
نارنج نارنجی نخود

لَا تَرْهَقُ بِكَ سِتْرُ

وَلَا يَتَّكِلُ عَلَيْكَ وَظَوَاظُ

وَتَسْوَأُشُ وَطَوْنُ وَكَبَلُ

وَزَيْهَرُ وَفَارَتُ وَنَكَ

لَا تَرْهَقُ بِكَ سِتْرُ

هَقْرُ هَيْزُ هَزْزُ هَلُوْ

هَنَازُ هَشْتَصَدُ هَزَارُ

هَدُّ هَدُّ هَرَاكُ هَشْرُ

هَادُوتُ هَامِيلُ

هَادِي هَدَايَتُ

درس بیاض

مَدْرَكَ يَأْتُونَ بُونَان
بُونُفْ يَغْقُوب
بَرَن مَخَال يَغْبِين
سَار بَرِيد بَرَان مَارِد

معلم بعد از فراغت از این صفحات تا ماه هفتم
درس میدهند باین طریق بگوید که هفت هفت روز
و در اول آن شنبه است

شنبه یکشنبه دوشنبه سه شنبه
چهارشنبه پنجشنبه جمعه

معلم میفرماید که ماههای عربی در آفریده میباشد
 و اول آن از محرم است باین ترتیب .....

محرم الحرام صفر المظفر

ربیع الاول ربیع الثانی

جمادى الاول جمادى الثانی

رجب الحجب شعبان المعظم

رمضان المبارک شوال المکرم

ذی قعدة الحرام ذی الحجة الحرام

معلم میفرماید که این در آفریده بکمال است و ماهها شمس هم
 در آفریده است اول آن از عید است که اول بهار باین نامی

حَکَن بَوَ

جَوَزَا دُونِیْکَر

اَسَد شِر

تَوَز کَاو

سَرَطَان خَرَجَنک

سَنَبِلَه خُوشَه

عَقَرَب

مِيزَانُ تَوَازُنْ

جَدْيُ بُزْغَالَهْ

قَوْسُ كَانْ

خَوْثُ مَاہِی

دَلْوُ دَوْلْ

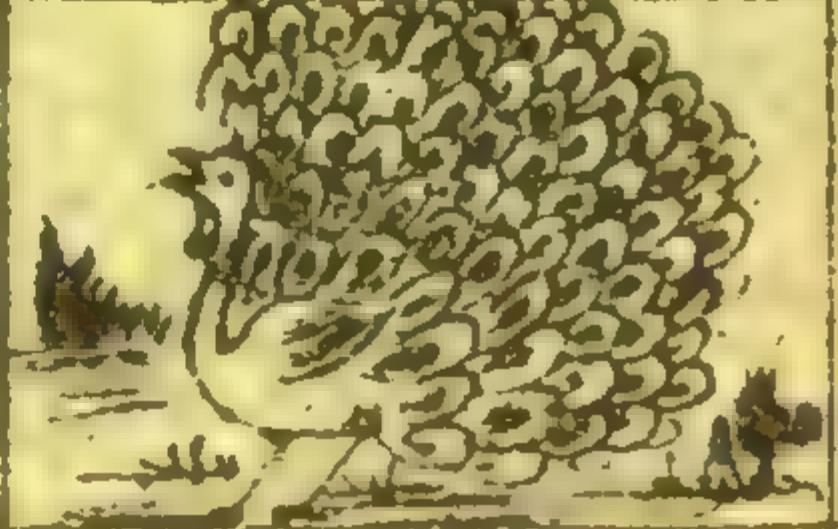
سُرخ بچو خیرش فانه میدهد

کوسنند با برة آتش کوزین میکنند

طاووس پر باز کرد

گوسفندان آب میخورند

این بچه بر سر نان میدهد

کوبه با پنجه بازی میکند

این بچه درس میخواند

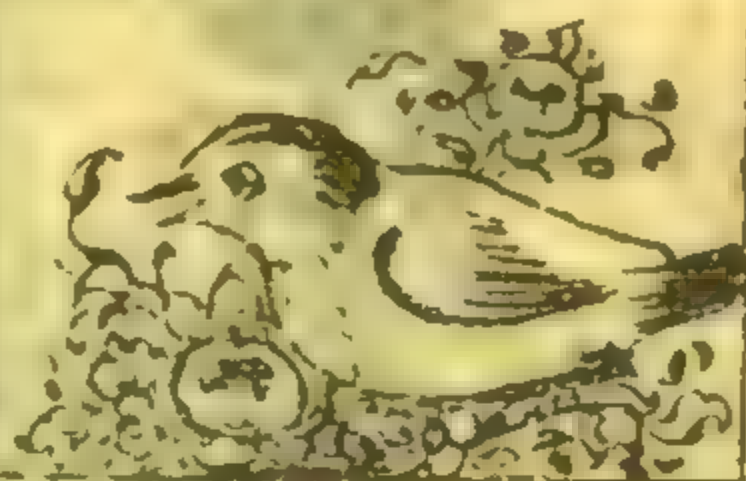

این بچه مشق میکند

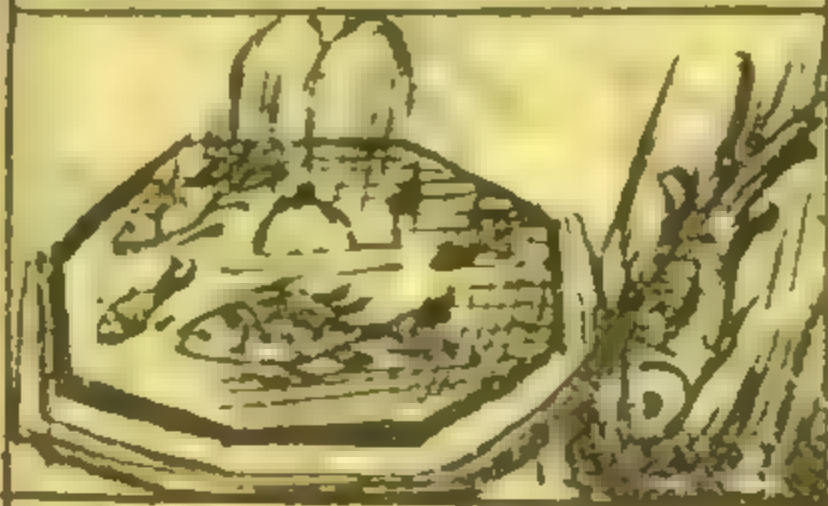

بلبل چه چة مینشد

ماهی را آب شناس میکند

این جوان هنر مینشد

این درخت کلاهی دارد

پلنگ جوان درند است

موش جوان موز است

این دختر خجاطی میکند

این دختر قلابه مینشد

شَاوَرَةُ اَعْلَادُ

سِيَه

دُو

مَك

شِشَن

بَسَج

جَحَااز

مُنَه

هَشْت

هَفْت

دَوَاَزْدَه

مَازْدَه

دَه

مَازْدَه

جَحَاازْدَه

سَبَزْدَه

هَبْجَدَه

هَفْدَه

شَاازْدَه

بِيَبَوَك

بِيَت

فُوزْدَه

بِيَبَوَك

بِيَبَوَك

مَنْدُو

پیشانی

پیشانی

پیشانی

پیشانی

پیشانی

پی

پی و ملک

پی و د و

پی و سینه

پی و چھان

پی و پنچ

پی و شش

پی و هفت

پی و هشت

پی و نه

چوہیل

چِهیل دُ دُ و	چِهیل دُ بَک
چِهیل دُ چَهاز	چِهیل دُ سِ
چِهیل دُ شِش	چِهیل دُ بَیج
چِهیل دُ هَمَت	چِهیل دُ هَمَت
پَیجَاه	چِهیل دُ نُه
هَمَناد	شَصَت
نَوَد	هَمَناد
سَد	

مَعْلَمٌ بَعْدَ اَزْثَمَارِهِ اَعْدَادُ اِبْنِ

چَند صَفْحَه دَا كِه يَوْشَنَه شَدَا

دَرْسِ بَدَهْدَه نَا حِفْلِ كَرَكَمِ

چَه مَشْرِ بِحَطِّ بِي اِغْرَابِ اَشَنَا

شَوْدَ وَ فَا عِدَه بَدِشْتَنِ بَا بَدِ

اِبْنِ جَوَانِ مَعْقُولِ اَسْمَشِ حُسَيْنِ

اَقَا اَسْتِ وَ بَچْه خَوْبِ بِنِ بَدِ

و مَادِ دَرْشِ اَوْرَا خِیَلِ

دُوشْتِ مَبْدَا دَنْدِ اِمْرَه

بِنِ دُورَا سْتِ كِه مَكْدَرْسِ

میرود و کتاب ایندانی را که
 سوره بعلیم الصبیان است تا
 نصف اول خوانده است و
 امشب کتابش را خدمت فاطمه میخواند
 چون خیلی خوب درس خوانده است
 از اقا پش توقع انعام دارد پدر
 حسین اقامه عهده کرده است که فردا
 بگذارد بزرگوار سپاه خوب برای او
 بخرد که روزهای جمعه با او بیازماید

تصویر حسن اقا که مشغول در باقا بشرفناز است

حَسَنًا قَاكِهَ بَرِّدَ بَرِّدَ كَرِ اسْتَحْوَبُ
 مَشَقِّ كَرِّهَ اسْتَحْوَبُ خَطِّ مَشَقِّ
 اَوْ هَمَّ مَشَقِّ خُودِ شِ نَا اَوْ رَدِّ مَشَقِّ
 اَفَا بَشِ نِشَانِ مِیْدَ هَدِ چُونِ اَفَا بَشِ
 مِی بَیْنَدِ كِهَ خُوبِ نِوِشْتَنِ بَا وَ
 هَمَّ بَاكَ قَلْتَدَانِ خَبَلِ خُوبِ نَا نِعَامِ
 مِیْدَ هَدِ حَسَنًا قَاكِهَ دُودِ سَتِ
 قَلْتَدَانِ اَبَرِ مِیْدَ اَرَدِ وَا بَا قَا بَشِ
 تَعْظِمُ مِیْكُنْدُ وَا مِیْرُودِ بَا طَاقِ
 خُودِ شِ مَشَقِّ خُودِ مَشَقِّ كَرِّهَ نِ
 مِیْشُودِ وَ حَسَنًا قَاكِهَ خُوبِ

بِحَقِّهِ اِبْنِ هَرْجِجَه كِه بِمَدْرِيسَه
 بِرَوْدِ دَرَسِ بِخَوَانَدُ وَخُوبِ
 مَشُوقِ كُنْدِ خَبِلِي خُوبِست وَهَمَه
 كَسِ اَوْرَادُ وُست مِپْدَارَدِ
 اَزْ بَرَايِ اَوِيْدَرِ وَاَدِ چِيزَه
 خُوبِ مِچِخَنَدِ وَ مَعْلَمِيْنِ مَدْرِيسَه
 هَمِ اَوْرَادِ خَبِلِي وُست مِپْدَارَدِ
 اَمَّا هَرْجِجَه كِه خُوبِ دَرَسِشِ رَا
 مِخَوَانَدِ وَ حَاضِرِ نَكُنْدَانِ بِجَارَه
 نَبَا بِدِ مِبانِ تَمَامِ بِجَهَّايِ مَدْرِيسَه
 كِه بَا لايِ نِهْمَكْتِ نِشَنَدَنِدِ سِرِ بَا

یابند و خیالت بکشد و در نظر
 رفیع و هم در سه ما بش خاز و خفیف
 باشد آثار رضا خان که یکی از
 هند در س های ما است و با ما در
 ملک اطلاق است دیگر و که در
 چهارشنبه بود در سشرا خوب
 روان نگرد و بود و مشفق و هم
 سعی نگرد و بود که خوب بنویسند
 معلم مان هم او را تسوق کرد فرمود
 بکساعت او سر ما بایند این
 بد بخفت هم بعد از ملک ساعت

سیر یا ایستاد از خیالت خویش عرق
 شد و در ویش نمیشد که ما را
 نگاه کند همه آتش زمین را نگاه
 میکرد قهر بجه که خوب به وس
 نخواهد با خوب مشق نکند همین
 تنق زاده حق میکنند آخر الامر
 خان ناظم ما تشریف آورده از
 معلومان خواهش کرد تا از سیر
 نقیصه افزد و گذشت و شرح کرد
 که بعد از این هم خوب درین خواهند
 و هم خوب مشق کنند

ابن جوان با ادب ایستش اقا
محمد علی است خبلی جوان معقول
خوبیست هر روز صبح پیش از
افتاب از خواب بر میخیزد
وضو میگیرد و نماز میخواند
خیزد میثاقا پیش میرود سلام
میدهد بیک و وضع خوشی
خانمش رفتار میکند و هر وقت
موقع مدرسه رفتن او میشود
خودش میرود و از روی عین
اطاعتش و وقت مدرسه

رفتن را خودش میباید انداخت
 مرد مرا زانجا حیدر علی در نجیب اند
 که هر وقت که بیزد کثیر از خودش
 میرسد سلام میکند و خیلی
 با ادب و سنجیدن می باشد
 هرگز هیچ کس حرف بد نزد
 و فحش نمیداند و هر وقت که
 تو گریه شانرا هم صدا میکنند
 بطوری صدا میکنند که آدمها
 هم بدش نیاید فصول هم آید
 نیست نا حرفی را از او نرسند

جَوَابِ نَمُودَهْد و خِطْلِ هُم اَز بَحْثِ
 دَلَه و فُضُولِ بَدِش مِبَا بَدِ هُم
 عَالَمِ اَز بَحْثِ دَلَه و فُضُولِ بَدِش
 مِبَا بَدِ و هِجِ كَسِ اَرَمِ فُضُولِ دَا
 دُفُوتِ نَمُودَا دُ بَحْثِ خُوتِ
 كِه حَرْفِ شِنُو نَاشَد و بَا كِرَه بَا
 شَد و شَبْطَانِ نَكُنْد و
 دَفِیَانِ كُوتِ بَحْثِ جَمْعِ نَابِند
 و بَا بَحْثِ هَا یِ بَدِ دَفِیُو نَشُودِ
 و حَرْفِ هَا یِ سَبْكَ مَرْكُزِ
 نَكُونَد و یَكْسِی نَو نَكُونَد

نَامَعْلَمِ وَاَقَابِشْ اَنْ بِتَحَهُ رَا
 خَبَلِ دُوسْتِ بِيَارِند
 مَعْلَمِ مَبْفَرِ مَا بِيَذَكِ شَمَاجُون
 خَطِّ قُرْآنِ رَا خُوبِ مَبِیَوَانِد
 بِخَوَانِبِد پس خَالَا لَا لَازِم
 اَسْتِ کِه نَمَافُورَا بِخَوَانِبِد
 وَ تَرَنِبِ اَنْ رَا بِدَانِبِد
 حِفْظِ کُنِبِد .....

بِدَانِبِد کِه خُلا وَنِدِ قَعَالِ
 بِرِ مَرِکَاتِ اَوُ بِنِدِ کَانِشِ دَر
 شَبَانَه دُورِ مَعْدَرِ کَمِت

نماز واجب کرده است که در
 پنج وقت بخوانند چهار
 رکعت ظهر و چهار رکعت
 عصر و سه رکعت مغرب
 و چهار رکعت عشاء و
 رکعت صبح و این نمازها
 واجبات و مستحباتی دارند
 که شما ما بعد از کتاب
 شریعات میخوانید و حالا
 همان صورت نماز را میخوانید
 و حفظ کنید و از جمله

فَاَجِبَاتِ نَمَازَ وَضُوْءَاتِ
 كِه نَمَازِ بِنِ وَضُوْءَا طِلَاسْتِ
 پِشِ اَز نَمَازِ بَا يَدِ وَضُوْكَرْ
 بَابِنِ بَر نَدِيْبِ كِه اَوَّلِ دَسْتِ رَا
 بِيْشُوِيْ بَعْدِ صُوْرَتِ رَا وَبَعْدِ
 اَن دَسْتِ رَا سَتِ رَا اَز
 مِرْفَقِ ثَامِيْر اَنكَشْتَانِ وَبَعْدِ
 دَسْتِ چَيْتِ رَا اَز مِرْفَقِ ثَا
 مِيْر اَنكَشْتَانِ مِيْشُوِيْ وَبِيْنِ
 اَز دُو دَسْتِ مَسْحِ سَرِ اَمِيْنِ
 وَ مَسْحِ دُو مَارَا هَم مِيْكَشِيْ

اُفَوِّتْ رُوْبِقْبِلَهُ مَبَانِي
 وَاِثَامَهُ مَبْكُوْبِي مَابِنِ طَوْر
 دُوْمَرْيَبِهْ اَللهُ اَكْبَرُ دُوْمَرْيَبِهْ
 اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اَللهُ
 دُوْمَرْيَبِهْ اَشْهَدُ اَنْ مُحَمَّدًا
 رَسُوْلُ اَللهِ صَلَّى اَللهُ
 عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم بِكَمَرْيَبِهْ
 اَشْهَدُ اَنْ عَلِيًّا وَلِيُّ اَللهِ

دُومَرِيَّةٌ حَتَّى عَلَى الصَّلَاةِ

دُومَرِيَّةٌ حَتَّى عَلَى الْفَلَاحِ

دُومَرِيَّةٌ حَتَّى عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ

دُومَرِيَّةٌ قَدْ فَا مَنِ الصَّلَاةِ

دُومَرِيَّةٌ اللَّهُ أَكْبَرُ بِكَمَرِيَّةٍ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِبْنُ بُوْدُ

تَرْيَدِي كَفَنِ أَقَامَهُ وَبَعْدَ

أَزَانِ نَبِيٍّ نَمَازٍ وَأَنَا بِذِكْرِهِ

بِأَيْتُورِ كِه دُرْدَسْت دَا
 بَلَنْد مَبَكْنِي نَا خَاذِي كُوشِيَا
 وَمَبَكُونِي چَهَار دَكْتَنَمَار
 ظَهَر دَلَجِب بِجَا مِينَا وَرَمَر
 قُزْنِهٖ اِلَى اللّٰهِ تَعَالٰى اَللّٰهُ اَكْبَرُ
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ
 الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ مَا لَكَ يَوْمَ

الَّذِينَ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ
 إِيَّاكَ تَسْتَعِينُ اهْدِنَا
 الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ
 الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ
 غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
 وَلَا الضَّالِّينَ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ

الْصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ
يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا
أَحَدٌ

يَسْخَمُ بِمَشَارِقِهَا وَمِنْ أَعْيُنِ
رُسُلِهَا لَا يَأْخُذُ بِهِ دَاجِلٌ
مِّنْهَا لَئِن لَّمْ يَكُنِ لَّعِزًّا
لَّيَكُونَنَّ سَفْهًا أَفَلَا يَتَذَكَّرُ
أَلَّا قَدْ خَلَقْنَا سَمْعًا وَمَعَالِمًا

اللَّهُ أَكْبَرُ

يُنِى مِرْفَ بِجَدَّةً وَيَكُونُ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَيَجْلِدُ

يُنِى سِرَافَ سَجْدَةٍ بَرْدًا وَيَكُونُ

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي وَأَتُوبُ

إِلَيْهِ مِرْفَ بِجَدَّةً وَيَكُونُ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَيَجْلِدُ

يُنِى مِرْفَافًا وَيَكُونُ بِحَوْلِ اللَّهِ

وَقُوْنَاهُ اَنْوَمًا وَقَعْدُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَا لِكَ يَوْمَ

الدِّينِ اِيْمَاكَ تَعْبُدُ

اِيْمَاكَ كَتَّعِبُونَ اِفْسِدْنَا

الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ

الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا

الضَّالِّينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْعَمْنَاكَ الْكَوْثَرِ

فَسَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْخِرْ إِنَّ

شَانِيكَ هُوَ إِلَّا نَشْرِبْنِي

دُودَ نَسْتِ وَأَخْطَاذِي خُودِ

يَكْبَرُ وَيَكُونُ رَبِّ زِدْنِي

عَلِيًّا وَالْحَقِيقِي بِالصَّالِحِينَ
 إِلَهِي غَامِلُنَا بِفَضْلِكَ
 وَلَا تُغَامِلُنَا بِعَدْلِكَ يَا
 كَرِيمُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ
 الرَّاحِمِينَ

بَيْنَ مِيرَدِي وَرُكُوعٍ وَهُكُوعٍ
 سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَ
 بِحَمْدِهِ بَيْنَ يَدَيْكَ يَا أَرْحَمَ

نصو بر حسن اقامه نماز جماعت منجوانند

سَمِعَ اللَّهُ مِنْ حَمْدِهِ أَكْبَرُ

دُودُ دَفْعَةِ مِيرٍ وَيُجِدُهُ وَ

مَبْكُونِي سُبْحَانَ رَبِّي

الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ

وَمَبْكُونِ اللَّهُ أَكْبَرُ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ

رَبِّي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ وَيُجِدُهُ

وَدُودُ سَجْدَةٍ بِكُ سُبْحَانَ رَبِّي

الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ

يَكُونُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ

وَرَسُولُهُ اللَّهُمَّ صَلِّ

عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

سَلَامًا وَبَارِكْ فِيهِمْ

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

بِرْخَوَانَتْنِ بِكُورِ مَحْمُولِ اللَّهِ وَ

قُورِيهِ أَقُومَرِ قَافَعُدُ

بَايَتِ وَيَسِيهِ مَرِيْبِيهِ بِكُورِ سُبْحَانَ

اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا

اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ بِرْ

بُكُورِ وَيَكُورِ سُبْحَانَ رَبِّي

الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ بَايَتِ بِكُورِ

مَعْمُورِ اللَّهِ بِرْ حَمْدِهِ اللَّهُ أَكْبَرُ

مِنْ رَوْحِي بِجُودٍ وَدَفْعَةٍ

وَمِنْ كَوْنِي سُبْحَانَ قَبِي

الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ

وَيْكُو أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا

اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ

وَرَسُولُهُ اللَّهُمَّ صَلِّ

عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ
 وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ
 عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ
 اللهِ الصَّالِحِينَ اَلسَّلَامُ
 عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ
 وَبَرَكَاتُهُ

اَمِنْ صُورَتِ بِحَاذِرِ كَعْتِ
 نَمَازِ ظَهْرِ يَوْمِ نَمَازِ عَصْرِ

وَعِشَاءَهُمْ هَيِّبِ طُورَ رَأْسُ
فَقَطِّ نَيْتِ فَرْقِ دَارِ
وَعَقِيبَاتِ نَمَازِ بَارِ
هَيِّبْ نَايِكَ نَعْقِيبِ كَفَايَةِ مَبْكَدِ
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ
مِنْ كُلِّ خَيْرٍ آخِطَ بِهِ
عِلْمُكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ
كُلِّ شَرٍّ آخِطَ بِهِ عِلْمُكَ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ

خَارِفِيكَ فِي أَمُورِي كُلِّهَا

وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ خُرْبِي

الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْآخِرَةِ

يَرْحَمُكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

حَسَنَ الْفَاكِهَةِ بِحَبْلِ خَوْفِي

خُوفٌ دَرَسَ مِنْ خَوْفِكَ

الَّذِينَ ذَكَرَكَ وَلَجِبَ اسْتِ

ذَا فِرْعَوْنَ دِهْرُورِ زَارِعِ مَعْدِنِ
 کَرَنَه‌اشْت و دِیَشْت حِفْظِ
 کَرَدَه‌اشْت اَمْرُورِ دَرِ طَارِقِ
 کَلَّاسِ اَبِنْدِ اَبِی خُدَمَتِ مُعَلِّمِ
 اَبِی طَوْرِ کَیْنِ دَادَه‌و بَکِ بِلَیْمِ
 دَه‌اَفِرِیْنِ اَز مَعْلَمِ کَرَنَه‌اشْت
 اَصُولِ الدِّیْنِ بِیَجِ اَسْت

اَوَّلِ تَوَحِّیدِ بَعْنِ خُدا بَکِ
 و دُ و نِیَسْت دُ و مَرَعَدُکِ بَعْنِ
 خُدا و نَدِ تَعَالٰی عَادِ لَسْتِ
 ظَالِمِ نَبِیْسْت سُوْرُ نَبِیْسْت

پیغمبر ما محمد بن عبد الله صل
 الله علیه و آله وسلم ختم
 پیغمبر است و بعد از انبر کوار
 پیغمبر منخوا آمد آمد چو هارم
 امامت یعنی باز ده امام
 ما که بر حسب ظاهر از دنیا
 رفتند اند و حق و
 جا نشین پیغمبر بودند اند
 و امام دوازده هم ما که حج
 روی زمین است از فدا است
 و غایب است و انشاء الله ظاهر

نخواهند شد و دنیا را پر از
 عدل خواهند کرد پیغمبر معاد
 یعنی در روز قیامت خدا
 ما را از مذبح خواهند کشتن از
 برای حساب پس اگر بد کنیم
 ما را این دنیا را از ما خواهند
 بجهنم خواهند برد و اگر
 خوب کنیم و بپردازیم احسان کنیم
 اطاعت امر خدا را کنیم انروز
 ما را بهشت خواهند داد و بپردازند
 معامه ما را و ما را که امام ما را خواهند

أول علي بن أبي طالب

دوم امام حسن عليه السلام

سليم امام حسين عليه السلام

چهارم امام زين العابدين

پنجم امام محمد باقر عليه السلام

ششم امام جعفر صادق

هفتم امام موسى كاظم

هشتم امام رضا عليه السلام

نهم امام محمد تقی عليه السلام

دهم امام علي النقی عليه السلام

یازدهم امام حسین عسکری

دوازدهم حجت عصر ام
مهدی علی السلام

و فروع الدین هفت

اول نماز دوم زوجه

سیم خمس چهارم زکوة

پنجم حج ششم جهاد هفتم

امر معروف هشتم امر نکر

و این فروع الدین تمام بحسن انجام

خواهد بود اما یا شریعت

امر و زکوة و زوجه است شاکر

های مدد سینه مبارکه توکل در خفا

حسن اخا به مانند کمال بر سر شکر آند

و حسن افلا از برای دفعهها پیش
نطق میکنند مبادند که ما اطفال

باید حرف شنو و با وقار باشیم

و پیش مادر و پسران خود و مشو

مخشوفه میزنیم و هر چه بماند امر

میکند باید با طاعت کنیم و بر ما

لازم است که ایشان را دعا کنیم

بجهت آنکه تمام ما و خان خودشان را

صرفا بسا پیش ما میکنند و زحمت

میکشند که ما را احسن باشیم و ما را

بدون آنکه کتاف و ده اند که محض بملک کنیم

عالم شود و چون معذرت بختی
 بخلیفه اند و بنا علی ما^{ند} موزیر ما
 و واجب است که متشکرا از مصلحتان
 باشیم و بر ایشان دعا کنیم معذرت
 ما نیز باید بختی و سنت محترم
 بدادیم چون مصلحت حق بدو
 بکردن ما ذائقه حق ایشانرا
 ما نیز باید فراموش کنیم و چون
 طیب امر ارض ما هستند پس میر ما
 واجب است که حرف ایشانرا بشنویم
 و غرض ما بختا فراموش کنیم که غرض ما

ما هستند این مکان باین خوبی و
از برای تربیت ما حاضر و فرام
کرده اند و اطاعتها را میفرستند
و تحت گذارده اند و از برای ما خدمت
گذار و آورده اند که بماند خوش بگذرد و
در کمال خواست جمع در این میخوانیم و اگر
در اطاعت و رکنه مان بشود خدمت
گذاران مدد که فوراً این با کمال
تمیز و پاکیزه و دستهای بماند دهند
پس ما باید شکر کنیم خدا را که جایمان
خوب و با صفا است و علم و نور و خلوص

و مهریان هم دایم و در کوه بهمان هم
 اسانت هم و در هم و در برای ما
 نفع نیج و کسری شری و حیات مدد سر
 لب باغی هفا فراداده اند که از ادانه
 کردش کنیم و هیچ قسم زحمت و لشکر
 از برای مانیت همه نوع زحمت از برای
 مافراهم است تمت المجلد الاول و ثانی
 تعلیم الصبیان یعون المملک المنان
 اینک شرح مکتوب مجلد اول و اینک کتاب کریم
 کتابی نوشته شده است قید جلدی که هر دو فصل
 باز در خطی سافای کار این حدیث و شرح

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

و هو طواف كذا من ثلثين
سنة في الحقيقة في كل سنة
سنة من ثلثين سنة
وهو طواف كذا من ثلثين
سنة في الحقيقة في كل سنة
سنة من ثلثين سنة
وهو طواف كذا من ثلثين
سنة في الحقيقة في كل سنة
سنة من ثلثين سنة

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

